

ISBN 97883-242-1166-1

Jerzy Pilch

Monolog z lisiej jamy

universitas

© Copyright by Towarzystwo Autorów
i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków

TAiWPN UNIVERSITAS

Projekt okładki i stron tytułowych
Ewa Gray

www.universitas.com.pl

Jerzy Pilch

Monolog z lisiej jamy

Lisia jama urządzona jest wedle upodobań jej mieszkańca. Jak on sam powiada: jest to zaciszna i dostatnio urządzona ziemianka. O piwnicznym charakterze tego miejsca rozstrzygają elementy podstawowe, choć w sensie przestrzennym dwuplanowe: gołe ściany, pełne zacieków i płatów osypującego się tynku, okienko pod sufitem, mosiężny kran z żeliwnym zlewozmywakiem, palta i okrycia wiszące na wbitych w mur gwoździach, plątanina rur.

Natomiast meble i sprzęty tworzą tu pierwszoplanową aurę zaciszności. Są to przedmioty nadzwyczaj typowe (materac, etażerka, wersalka, lodówka, fotel), choć być może – w kontekście miejsca, w którym się znajdują – odznaczają się pewnym osobliwym wykwintem. Na samym froncie sceny, tyłem do widowni, tak że widzi ona jedynie trupa poświatę ekranu – telewizor.

Mieszkaniec lisiej jamy cały czas peroruje do telewizora, prowadzi dialog z telewizorem, przepija do telewi-

zora, wadzi się z telewizorem, nawet wówczas gdy, zdawać by się mogło, mówi do Kogoś-Czegoś innego, mówi do telewizora, być może nawet bierze telewizor w miłośne objęcia lub niańczy go jak niemowlę.

Prócz tego w odpowiednich momentach spogląda na zegarek, wskazuje palcem w górę lub w dół, wpada w kabotyńskie rozczulenie lub najprawdziwszą furję, śpiewa, sam sobie perswaduje odpowiednie racje itd. itd. Słowem, robi co może, a za dużo – powiedzmy sobie szczerze – to on nie może.

Pomiędzy jego wyglądem kłozarda i to kłozarda upadłego, a wyrafinowanym, niekiedy manierycznym sposobem mówienia rozpościera się przepaść, wbrew pozorom bardzo łatwa do przebycia.

...mniej więcej i tamtego chleba naszego powszedniego racz nam dać Panie. Amen... Na obecnym etapie historycznym mój naród przejęty jest daremną troską o swe tętnice udowe. Troszcząc się o kruchy los swych tętnic udowych mój naród kolejny raz udowadnia, iż nie zatracił dziejowego instynktu. Co mówią ostatnie dane? Co mówią ostatnie meldunki. Proszę bardzo. Przytaczam. Emeryt z Gorzowa przeciął tętnice udowe dwom naciera-